

ρεύσεις του είνε τετυπωμέναι ἐπὶ βοδοχρόου χάρτου καὶ κο-
σμοῦνται υπὸ τῆς εἰκόνος του ἐν ξυλογραφίᾳ. Στερεοτύπως
σχεδὸν ὑπόσχεται πάντοτε, διὰ τοῦτον τὴν ἀνθρωπότητα καὶ πρωτίστως τοὺς Παρισιανούς,
λέγει δὲ πρὸς τοὺς ἔκλογες τοῦ, διὰ τοῦτον πρὸς τὸν πο-
λιτισμὸν ἔχουσι νὰ τὸν καταστήσωσιν ἀντιπρόσωπὸν των ἐν
τῷ Κοινοβουλίῳ. Αὐτὸς δὲ κύριος Βερτών τὸν ἄλλοτε ρά-
κοπώλης, κατορθώσας ἐντὸς δίλγων ἐτῶν ν' ἀποκτήσῃ με-
γάλην περιουσίαν, διὰ νὰ δυνηθῇ τὸν ὑπόλοιπον τοῦ βίου του
νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς εὐτυχίας τῆς ἀνθρωπότητος.

Οἱ ῥακοσυλλέκται ἐνδιαιτῶνται εἰς ὡρισμένας ὅδούς,
ὅπου δὲν ἔγκαθίστανται πλέον ἄλλων τάξιν κάτοικοι. Ἡ
γυναστοτάτη τῶν ὅδῶν τούτων είνε τῇ ὁδὸς Μουφετάρ ἐπὶ τῆς
ἀριστερᾶς ὁδοῦ τοῦ Σηκουάνα. Αἱ κατοικίαι τῶν ἀν-
θρωπῶν τούτων φαίνονται μακρόθεν ὡς σκηναὶ περιπλανω-
μένων ἀθηγάνων, ἐντὸς δὲ αὐτῶν ἐπικρατεῖ φυσικῶς τῇ με-
γαλειτέρᾳ ἀκαθαρσίᾳ. Οἱ πλεῖστοι αὐτῶν οὐδεμίαν ἄλλην
ἔργασίαν ἐπιχειροῦσιν, τῇ δὲ τέχνῃ των αὐτῶν διδάσκεται ἀπὸ
πατέρων εἰς υἱόν. Πρὸς τὴν ἀστυνομίαν οἱ ῥακοσυλλέκται
είναι πάντοτε φιλικῶς συνδεδεμένοι, διότι ἀν καὶ ζῶσι τρό-
πον τινὰ ἐκτὸς τῆς κοινωνίας, σπανίως προσέρχωνται εἰς τὸν
ἰερέα διὰ νὰ εὐλογήσῃ τοὺς γάμους των, κυρίως δὲ εἰπεῖν
εἰς οὐδεμίαν θρησκείαν ἀνήκωσι, γεννῶνται, γηράσκωσι καὶ
θάπτωνται ἔξω τῶν κοινωνικῶν νόμων, ἐν τούτοις τὰ κα-
κουργήματα είνε παρ' αὐτοῖς σχεδὸν ἀγνωστα καὶ εἴνε ὡμο-
λογημένον, διὰ τοῦτο εἴνε οἱ φιλερημικώτεροι καὶ εὐπειμέ-
στεροι κάτοικοι τῶν φιλοταράχων Παρισίων. Οὐδέποτε εἰς
οὐδεμίαν συμμετέσχον ἐπανάστασιν καὶ κατὰ τὴν τελευταίαν
μάλιστα τῶν Παρισίων στάσιν λέγεται, διὰ ἔξηκολούμθουν
καθ' ἐκάστην νύκτα νὰ ἔξερχωνται εἰς τοὺς δρόμους καὶ
ἡσύχως νὰ συλλέγωσι τὰ εὑρισκόμενα ῥάκη.

Τοιαύτη είνε τῇ πόλει μέν, ἀλλὰ καὶ λίαν
πεζοῦ ἔργάτου, διὰ τὸ παρασιτικὸν του ἐπιτήδευμα προ-
παθεῖ ὄπως δημόσιον νὰ χρησιμοποιήσῃ πρὸς δψελος δευτερευ-
όντων τινῶν βιομηχανιῶν κλάδων. Ἀλλὰ πᾶς τὸτε δυνα-
τόν, διά τοῦς οὖτος ἀκριβῶς νὰ καταστῇ τὸ δημοφιλέστα-
τον στοιχεῖον τοῦ παρισιανοῦ βίου; Ποία ἴδιότητας τοῦ τὸτε
ἴκανη νὰ κινήσῃ τὴν συμπάθειαν οὐ μόνον τῶν ἐν Παρισίοις,
ἀλλὰ καὶ τῶν ἔξω ἀνθρώπων; Πᾶς τὸ παραδόσις περιβα-
λλεν αὐτὸν διὰ τῆς λόγως τῆς δόξης; "Ολα ταῦτα δύ-
νανται νὰ ἔξηγηθῶσιν, ἀν παραδεχθῶμεν διὰ οἱ μυθιστορι-
γράφοι πάρα πολὺ ἐνεβάθμυναν εἰς τὰ μυστήρια τῶν ῥακο-
συλλεκτῶν καὶ τοὺς ἔξιδανίκευσαν, οὕτως εἰπεῖν, διὰ τῆς
βίας. Καὶ τὸ πρᾶγμα τοῦτο τὸτε δλως φυσικόν. Οἱ μυ-
θιστοριογράφοι ἐμίσουν πᾶν τὸ καθημερινὸν καὶ τετριμμέ-
νον, ἐλάττευον δὲ τὸ ἔκτακτον καὶ ἀσύνθητος καὶ μηδὲ συμ-
φωνοῦν πρὸς τὰς διατάξεις τῆς κοινωνίας, τοῦ συνήθους
βίου καὶ τῆς πολιτείας. Ἐνεκα τούτου οἱ ἀθηγάνοι ἐκίνουν
τὴν περιέργειάν των πολὺ περισσότερον τῶν ἐντοπίων καὶ
φορολογούμενων λαχανοπωλῶν, οἵ κακούργοι καὶ οἱ δήμοι
τοῖς τῆς πολιτείας ἔλκυστικώτεροι τῶν χωροφυλάκων καὶ δι-

καστῶν, αἱ μωραὶ παρθένοι προσφιλέστεραι τῶν φρονίμων.
Οἱ ῥακοσυλλέκτης ἀμέσως εἶλκυσεν ἐφ' ἑαυτὸν τὴν προ-
σοχὴν τοῦ μυθιστοριογράφου, διότι δὲν εἰργάζετο τὴν ἡμέραν
ως δὲν ποδηματοποιούσαι καὶ δὲν ῥάπτης, ἀλλ' εἰς τὸ ζοφερὸν
τῆς νυκτὸς σκότος ἐξήρχετο ὡς νυκτερίς ἐξ ἀγνώστων φω-
λεῶν, εἰς ἀς κατέφευγε πάλιν ὅμα τῇ ἀνατολῇ τοῦ ἥλιου,
διότι περὶ μέσας νύκτας τὸν συνήντα τις εἰς τὰς ἐρήμους
καὶ ἀφωτίστους ὁδούς, φέροντα πρὸς τούτοις καὶ κλεπτοφά-
ναρον. Αὐτὸς καὶ μόνον τὸ κλεπτοφάναρον ἤρκει νὰ καταστήσῃ
τὸν ῥακοσυλλέκτην προσφιλῆ νῆρα τῶν μυθιστοριογράφων.
Εἰς τοὺς εὐφαντάστους ἀνθρώπους τῇ συναρμολόγησις τῶν
διαφόρων ἴδεαν διαδραματίζει σπουδαῖον πρόσωπον, τὸ δὲ
κλεπτοφάναρον πάντοτε γεννᾷ τὴν ἴδεαν ἐκτάκτων συμβάν-
των, νυκτερινῶν κακουργημάτων καὶ δραματικῶν πράξεων.
Μία ἀκτὶς τοῦ φωτὸς τῆς νυκτερινῆς ταύτης λυχνίας ἔπεισε
καὶ ἐπὶ τὸν ἡμέτερον ῥακοσυλλέκτην καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν
μίαν ποιητικὴν λάμψιν.

Χωρὶς ἀμφιβολίας ὑπάρχουσι μεταξὺ τῶν ῥακοσυλ-
λέκτῶν καὶ περιέργοι τινες τύποι, μὴ φέροντες ἐφ' ἑαυτῶν
τὴν σφραγίδα τοῦ συνήθους. Ἀποδιοπομπαῖοι τράγοι τῆς
κοινωνίας, λιποτάκται ἐκ τοῦ περὶ ὑπάρξεως ἀγῶνος ποτέ
δὲν λείπουσιν ἀπὸ τὸν κόσμον, πολλοὶ δὲ αὐτῶν δὲν ὀκνοῦσι
νὰ δράξωσι τὸ ἀνασκαλευτήριον πρὸς εὔρεσιν τροφῆς. "Οπως
εἰς τὰ διάφορα ἀσυλα τῶν ἀστέγων ἐν Παρισίοις καταφεύ-
γουσι πολλάκις ἐπτεσμένοι μαρκήσιοι καὶ κόμητες, λερεῖς καὶ
καθηγηταί, λατροὶ καὶ δικηγόροι, πρώην δήμαρχοι καὶ μί-
φωνοι, οὕτω δὲν εἴνε παράδοξον, ἀν ποτε εἰς τῶν ναυαγῶν
τούτων τοῦ βίου ἀναγκασθῆ νὰ καταφύγῃ εἰς τὰς σκηνὰς
τῆς ὁδοῦ Μουφετάρ. — Οὕτω δὲ γίνονται πολλάκις ἀλλό-
κοτοι συναντήσεις, ὡς τῇ ἔξης, τὴν διηγεῖται ὁ ποιητὴς Gé-
rard de Nerval. Νύκτα τινὰ ἐπέστρεψεν λίαν ἀργὰ εἰς τὴν
οἰκίαν του μὲ κεφαλὴν βεβαρημένην ἐκ τῶν ἀναδυμιάσεων
τοῦ οἴνου, καθ' ὃδὸν δὲ συναντήσας ῥακοσυλλέκτην, τὸν
ἥρωτησε:

— Τί ὡρα είνε, ἀγαπητέ;

— Quota hora est; ἀπήντησεν οὗτος tertiam esse
eredo (ποία ὡρα είνε; νομίζω είνε τῇ τρίτη).

"Οτε δὲ ὁ Νερβάλ ἐκπληκτὸς τὸν ἡτένισεν, ἔξηκολού-
θησεν δὲν ῥακοσυλλέκτης:

— Άπορεῖτε, ὡς εὐγενὲς τῆς μέθης δμοίωμα, διὰ δμιλῶ
λατινικὰ μαζή σας; Μάθετε διὰ τοῦ ἔχετε τὴν τιμὴν νὰ συ-
ομιλήσετε μὲ τὸν ἀρχαῖον γραμματάσα. καὶ συνεργάτην τοῦ
Beaumarchais. Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἔχαιρέτησε τὸν φίλον μας
καὶ ἀπεμακρύνθη.

"Ως καὶ ἀγωτέρω εἰπομεν, γίνονται μὲν τοιαῦται συναντή-
σεις, ἀλλὰ γίνονται λίαν σπανίως. Αἱ παραδόσεις δμως τοῦ
λαοῦ γενικεύουσι τὰ σπάνια ταῦτα ἀνέκδοτα καὶ μεταβάλ-
λουσιν ἔκαστον ῥακοσυλλέκτην εἰς ὑποκρυπτόμενον δοῦκα τῇ
ἀποκλανθημένα ἀρχαιολόγον. Τοιαύτη είνε τῇ δύναμις τῆς
φιλολογίας ἐπὶ τοῦ πνεύματος τοῦ λαοῦ.

Η ΔΥΣΤΥΧΙΣΜΕΝΗ.

(Διήγημα.) (συνέχεια.)

Οπισθεν τῆς θύρας ἡκούσθησαν γωχελεῖς βηματισμοὶ καὶ τὴν αὐτῆν
στιγμὴν ἀντίκησεν ἡ ἐπιτακτικὴ φωνὴ τοῦ Βίκτωρος.

— Διὰ τοῦ δὲν ἐτοιμάζουν λοιπὸν τὰ ἄλογα; Μήπως πρέπει νὰ πάγω
μὲ τὰ πόδια τοῦτην στούντωμα;

— Ἀμέσως, ἀμέσως, εἰπε πάλιν τραυλίζων δὲ κύριος Ράτες. Ἐλεο-
νῶρα, λάβε ἐπὶ τέλους τὸν κόπον!

— Άλλο, καϊμένε Δαμιανέ, ἡκούσθη τῇ φωνῇ της δὲν ἐνεδύθηκα
ἀκόμη!

— Δεν πειράζει, δεν πειράζει! "Ελα τώρα μέσα!

Η Έλεονώρα είστηθε κρατούσα διὰ τῶν δύο δακτύλων της μικρὸν μανδήλιον περὶ τὸν γυμνὸν τῆς τράχηλον. Ἐφερε πρωΐνδον ἔνδυμα εἰς τὰ ἔμπροσθεν ἀνοικτόν. Μέχρι τοῦδε δὲν εἶχεν εὐκαιρίησει νὰ κτενίσῃ τὴν κόμην της. Ο Δαμιανὸς Ράτς ἔτρεξεν εἰς προϋπάντησίν της.

— Άκουεις ἐπὶ τέλους ὅτι δὲν Βίκτωρ θέλει τὸ ἄλιγον, εἴπε δεικνύων μετὰ σπουδῆς δὲν μὲν τὴν θύμαν, ἐτὲ δὲ τὸ παράθυρον. Δόσε γρήγορα τὰς ἀναγκαῖας διαταράξεις! Ο ἄνδρας ποσὶ φωνάζει τόσο!

— Ο Βίκτωρ πάντοτε φωνάζει, Δαμιανὲ γνωρίζεις πολὺ καλά . . . ἀπεκρίθη ἡ Έλεονώρα. Ἐγὼ ή ἴδια τὸ εἴπα εἰς τὸν ἀμαξῆ αὐτὸς δύμως ἦνεις πρώτα νὰ ποτίσῃ τὸ ἄλιγον του. Ἄχ, τί δυστύχημα εἶνε αὐτὸς ποὺ ἔχαφνα μᾶς συνέβη; προσέθηκε στρεφομένη πρὸς ἔμενον. Καὶ ποτὸς τὸ ἐπεριμένε ποτε ἀπὸ τὴν Σουσσάνα;

— Ἐγὼ δὲ τὸ ἐπεριμένα πάντοτε, πάντοτε! ἐφώνησεν δὲ κύριος Ράτς ἀνυψῶν τοὺς βραχίονάς του, ἐνῷ δὲ βουχαρικὸς κοιτῶντας τοῦ διηγούμενον ἔμπροσθεν καὶ ἐπέδειξε τὴν βρωμέραν ἐκ δέρματος αἰγάγρου ζώνην του. Καρδιακὴ διάρρηξις! Διάρρηξις αὐτῶν τῶν οὐρών, αὐτῶν τῶν μεμβρανῶν! Ἐπερτροφία!

— Ἐτσι εἶνε, εἴπε θέλουσα νὰ τὸν μιμηθῇ καὶ ἡ Έλεονώρα. Ὑπέροφ . . . πόσον ἔμως μ' ἐλύπησεν αὐτὸς τὸ πρόγυμα! Τὸ ἐπαναλαμβάνω, πόσον μ' ἐλύπησε! Καὶ τὸ χονδροειδὲς πρόσωπόν της σύνεστάλη βαθμηδόν, αἱ ὄφρις ἀνυψώησαν οὖτος, ὥστε προεξάλιθον σχῆμα ζένγους τριγώνων, καὶ ἐν μικρὸν καὶ πολὺ ἀφανὲς δάκρυ κατέρρευσεν εἰς τὴν στρογγύλην καὶ ὡς κούκλας ἐπικεχρισμένην παρείην της . . . Πολὺ λυποῦσαι, ἔνα τέτοιο νέο πλάσμα, ποὺ τόσον καιρὸς μποροῦσεν ἀκόμη νὰ ζήσῃ καὶ δῆλα νὰ τ' ἀπολαύσῃ μακῆ μας . . . δῆλα . . . καὶ τώρα ἔχαφνα μία τέτοια ἀπελπισία!

— Αἱ καλά, καλά . . . πήγαινε τώρα, τὴν διέκοφεν δὲ Ράτς.

— Πηγαίνω, πηγαίνω, ἀπήντησε γογγίζουσα ἡ σύζυγός του καὶ ἐγκατέλειψε τὸ δωμάτιον, ἔξακολουθοῦσα νὰ συκρατή τὸ μανδήλιον διὰ τῶν δακτύλων καὶ μικρὸν δάκρυα χέουσα.

Καὶ ἔγω ἀπεμακρύνθη ἐπίσης. Εἰς τὸν προσθάλαιον ἵστατο δὲ Βίκτωρ φέρων μανδύαν φοιτητοῦ. Ο πῖλός του ἦτο δρασέως τεθειμένος σχεδὸν μόνον ἐπὶ τοῦ ἐνὸς ὥτες του. Μόλις μοὶ ἔριψεν ἐν βλέμμα, ἔφυσε διὰ τῶν δακτύλων τὸ περιλαίμιον του καὶ δὲν μὲν ἔχαιρετησε, ἐφ' ὧ δὲ ἐσωτερικῶς καὶ ἔγω τῷ ἥμην λίαν εὐγνώμων.

Ἐπέστρεψε πρὸς τὸν Φουστώφ.

XXV.

Βέρον τὸν φίλον μου ἐν τῷ γραφείῳ του. Μετὰ κεκυφίας κεφαλῆς καὶ ἔχων τοὺς βραχίονάς του ἐπὶ τοῦ στήθους ἐσταυρωμένους ἐκάθητο πλησίον μιᾶς γνωίας. Ἐνδιμάζει τις, διὰ τὸ νόρκη ἐκράτει δεσμευμένα τὰ μέλη του. Ἐβλεπε τὰ περὶ αὐτὸν μὲ τὴν νωχελῆ ἐκείνην ἀπορίαν ἀνδρῶπου, μόλις πρὸ διλέγου ἐκ λίαν βαθέος ὑπουργοῦσαν ἀφυπνούσθεντος. Τῷ διηγήθην τὴν παρὰ τῷ Ράτς ἐπίσκεψιν μου, τῷ ἔξενθηκα πᾶν δὲ τὸ ζῆτον παρὰ τοῦ ἀπομάχου καὶ τῆς γυναικός του, τῷ εἴπον τίνα ἐντύπωσιν ἀμφότεροι οὗτοι εἶχον ἔμποιήσει εἰς ἔμε καὶ τῷ ἀνεκοίνωσα τὴν οὐρών μου, διὰ τὸ δυτικής κόρης ἰσως ὅχι ἴδια χειρὶ ἔκοψε τὸ νῆσμα τῆς ζωῆς της.

Ο Φουστώφ μὲ νήροπτο χωρὶς νὰ μεταβάλῃ τὴν ἔκφρασιν τοῦ προσώπου καὶ παρετήσει τὰ περὶ αὐτὸν μὲ τὴν ἴδιαν ἀπορίαν. Τέλος μὲ νήρωτησε:

— Τὴν εἶδες;

— Εννοεῖται.

— Εἰς τὸ φέρετρον;

Ο Φουστώφ ἐφανίνετο, ωςεὶ ἀμφιβάλλων ἀκόμη περὶ τοῦ θανάτου τῆς Σουσσάνας.

— Εἰς τὸ φέρετρον, ἀπήντησε.

Ο φίλος μου ἔπιτρεψε δύο τρεῖς φορὰς τὰ βλέμματα πρὸς δῆλα τὰ μέρη τοῦ δωματίου, τὰ κατεβίβασε κατόπιν καὶ ἔτριψεν ἐλαφρῶς τὰς κεῖρας.

— Κρυόνεις; ἥρωτησα.

— Ναί, φίλε μου, κρυόνω· ἀπήντησε μετὰ βραχεῖαν· σιγὴν ταλαντεύων τὴν κεφαλήν του ὡς ἥλιθος.

Προεπαύθησε νὰ τῷ ἔξηγήσω διὰ τὴν Σουσσάνα εἴτε ἡ ἴδια ἐδηλητηρίασσεν ἔστιν εἴτε ἐδηλητηριασθεῖ δέλλων, καὶ διὰ τὴν ὑπόθεσις ἔπερπε νὰ ἔξετασθεῖ . . .

Ο Φουστώφ προεγώσεων ἐπ' ἔμε τοὺς ὄφηλαμούς του.

— Καὶ τί μποροῦσε νὰ γίνῃ; εἴπε βραδέως μέν, ἀλλὰ πλατέως ἀνοίγων τοὺς δρθαλμούς του. Ισως δὲ ἥτο πολὺ χειρότερον — ἀν — ἀν δὲ μόδεσις ἐγίνετο γνωστή. Ήθελον ἀρνηθῆ νὰ τὴν κηδεύσωσι. Πρέπει νὰ τ' ἀφήσωμεν ἔτοι.

Η ἄλλως λίαν δρδὴ αὐτὴ σκέψις δὲν εἶχε μοὶ ἐπέλθει εἰς τὸν νοῦν.

Τὸ πρακτικὸν πνεῦμα τοῦ φίλου μου ἔξηκολούθησεν ἐργαζόμενον καὶ ἐπικρατοῦν καὶ κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην.

— Πότε . . . πότε γίνεται ἡ κηδεία; ἥρωτησε.

— Αὔριον.

— Θα ὑπάγης;

— Ναί.

— Εἰς τὸ σπῆτη τὴν εὐθεῖαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν;

— Καὶ εἰς τὸ σπῆτη καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἀπ' ἐκεῖ εἰς τὸ νεκροταφεῖον.

— Ἔγω δύμως δὲν δῦλος. Δὲν μπορῶ, δὲν μπορῶ, ἐψιδύρισεν ο Φουστώφ καταληφθεὶς πάλιν ὑπὸ λυγμῶν. Καὶ τὴν πρωΐαν τὰς ἴδιας λέξεις εἰπὼν εἶχεν ἐκραγῆ εἰς δάκρυα. Ἐκαμψε τὴν παρατήρησιν, διὰ τὸ τοιοῦτο συμβαίνει πολὺ συχνά εἰς τὰ δάκρυα, μᾶλλον τρόπον, τινὰς ὁρισμένας καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀσήμαντοι λέξεις — ἀκριβῶς δύμως αὐταὶ αἱ λέξεις καὶ ὅραι ἀλλαὶ — νὰ ἔχωσι τὴν δύναμιν ν' ἀνοίγωσιν εἰς τὸν δημόρωπον τὴν πηγὴν τῶν δακρύων, νὰ τὸν συγκινῶσι καὶ ν' ἀψυνθίζωσιν ἐν αὐτῷ αἰσθημάτα πρὸς ξένον καὶ ἴδιον ἀλλος. — Ἐνθυμοῦμαι διὰ τὸν θρόνον τοῦ πατέρος μου ἔτεις. — Εἰς τὴν λέξιν „ἄλλες“ ἥρχισε πυκνᾶς νὰ μιλάῃ.

Αλλὰ καθὼς τὴν πρωΐαν, οὕτως καὶ τώρα πολὺ διλέγον μὲ συνεκίνησαν τὰ δάκρυα τοῦ Φουστώφ. Δὲν τὸ ἔχωρει δὲ νοῦς μου πῶς κατώρθωνε νὰ μὴ μ' ἐρωτήσῃ, διὰ τὴν Σουσσάνα αἴφηκε τὸ δι' αὐτόν. Ἐν γένει εἶ ἔρως των μοὶ ἦτον αἰνῆμα . . . καὶ αἰνῆμα ἔμεινα δὲ μέλιτρος τῆς σήμερον.

— Αφ' οὗ ἐπὶ δέκα περίπου λεπτὰ ἔκλαυσεν, διὰ τὸν Φουστώφ ἥγερθη, ἐξηπλώθη ἐπὶ τοῦ ἀνακαλύτρου, ἔστρεψε τὸ πρόσωπον πρὸς τὸν τοῖχον καὶ ἔμεινεν οὕτως ἔξηπλωμένος καὶ ἀκίνητος. Ἀνέμεινα ὀλίγας στιγμάς. Ὅτε δύμως εἶδον, διὰ τὸ δικινεῖτο, οὕτως εἰς τὰς τέλειας ποτέ τὸν θρόνον τοῦ πατέρος.

— Ισως δέδινας τὸν καθιστῶν ἔνοχον, ἀλλὰ δύμως ἰσχυράς ἔχω ὑπονοίας διὰ τὸν ἔχειν ἀποκοινωθῆ. Ἄλλως δὲ τοῦτο πάλιν δὲν εἶνε ἀρκετὸν ν' ἀποδείξῃ, διὰ τὸ δὲν εἶχε κανέναν αἰσθημάτων περὶ διλίφεως καὶ δύνης, ἀλλὰ μόνον διὰ τὸ τοιούτορόποιος κατεσκευασμένος ὑπὸ τῆς φύσεως, ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ ποστῇ ἐπὶ μακρὸν ἀλγενά αἰσθημάτα. Η κράσις του δὰ ἥτο καὶ παραπολὺ διμάτι!

XXVI.

Τὴν ἐπιοῦσαν ἀκριβῶς τῇ ἐνδεκάτῃ ὥρᾳ ἐφθασσε εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ράτς. Δεπταὶ χιόνις νιφάδες ἔπιπτον ἐπὶ τῶν χαρηλωμένων νεφρῶν. Τὸ φύχος ἐμετριάζετο δλονέν, διότι ἥρχισαν νὰ τήκωνται οἱ πάγοι, ἐν τούτοις δυςάρεστοι, δεξεῖαι πνοαὶ διέσχιζον τὸν δέρα. Ἡτο λαμπρὸς μαρτιάτικος καιρὸς καὶ ἐφανίνετο ἔξαιρετικῶς κατάλληλος εἰς κρυολογήματα. Συνήντησα τὸν κύριον Ράτς ἐπὶ τῆς ἔχου κλίμακος τῆς οἰκίας του. Ἐνδεδυμένος μέλαν φράκον καὶ φέρων ταινίαν πένθους καὶ ἀσκεπής, ἐφανίνετο διὰ τὸ παραπολὺ ἀπησχολημένος, ἐπίνειν τὰς χεῖρας ἀδιακόπως, ἔκρους τὰ λογία του καὶ ἐφωνεῖ διὰ τὸν ἀριθμόν του πολλούς πόρους τοῦ σώματος τοῦ δικινεῖτον, διαφέρουσαν διπλάσιαν εἰς τὴν δραϊδαν χιόνια. Η φαιδρὰ κύριη τοῦ καρδιάντος ἔχουσα σχῆμα καὶ συγχρόνως λειτουργίαν πίλου, δινύφου διπλάσιον τοῦ ἐρυθροῦ προσώπου καὶ ἡ φωνή του, ἢ μεταλλικὴ ἐκείνη φωνή, πολλάκις διεκπέτετο ως ἐπὶ τῆς πολλῆς ταλαιπωρίας.

— Ποῦ μένουν λοιπὸν οἱ κλάδοι; Φέρτε κλάδους πεύκης καὶ ἔλατης! ἔφωνε. Ἀμέσως θὰ βγάλουν τὸ φέρετρο! . . . κλάδους εἰς τὴν οἰκίαν.

Καὶ ἐν τούτοις ἔγω μεδ' ὅλην μου τὴν ἀκριβείαν πολὺ ἀργα ἔχον φθάσει· δο κύριος Ράτς τὸ ἐδεινόρθησεν ἀναγκαῖον νὰ ἐπιταχύνῃ διὰ τὸν δημόρωπον τὸ πρόγυμα. Η νεκρώσιμος τελετὴ εἶχεν ἥδη περατωθῆ. Οἱ εἰρεῖαι — ὡν δὲ μὲν ἔφερε καταλυμάχον, δὲ δὲ, δὲ καὶ νεωτέρος, εἶχεν ἐπικελῆδης κτενίσεις καὶ διὰ τὸν ἀλείφει τὴν κόμην του — ἔφανταν ἀκριβῶς τὴν στιγμήν ἐκείνην πρὸ τῆς κλίμακος τῆς οἰκίας. Μετ' διλέγον ἐδειχθῆ ἔπιστης καὶ τὸ φέρετρον. Ἐβράσταζον αὐτὸς ὁ ἀμαζηλάτης, δύσιν πρόπεται καὶ διὸδροφόρος. Ο κύριος Ράτς ἐπορεύετο δπισθεῖτο τοῦ φερέτρου καὶ δέσας τὰ δίκρα τῶν δακτύλων του ἐπὶ τὸ στεγχόσματός του ἐπανελάμβανεν ἀδιακόπως: „ἀγάλια, ἀγάλια!“ Μὲ κλονούμενα βήματα τὸν ἄνοιλον θερινὸν η σύζυγός του, μελανειμονῦσα καὶ περικυλούμενη ὑπὸ τῶν τεκνῶν τῆς. Τὴν δπισθοφυλακὴν ἐσχηματίζειν δὲ Βίκτωρ, φέρων καινουργῆ στρατιωτικὴν στολὴν καὶ κυματίζουσαν ταινίαν πένθους εἰς τὴν λαβῆν τοῦ ἔξιφους. Οἱ

φορεῖς ἐναπέθηκαν τὸ φέρετρον ἐν τῇ νεκρικῇ ἀμάξῃ, οἱ δὲ στρατιῶται ἤναψαν τὰς λαμπάδας. Μία ἑποῖτις, κατὰ τύχην τὴν στιγμὴν ἐκείνην διαβαίνουσα ἐκεῖθεν, ἔξερραγή εἰς θρήνους, ἐν ᾧ οἱ φάλται ἥρχισαν νὰ φάλλωσι τὰ νεκρώσιμα τροπάρια. Αἱ νιφάδες τῆς χρόνος ἔπιπτον ἕδη

πυκνότεραι καὶ ἥρχισαν νὰ περικαλύπτωσι τὰ πάντα διὰ „λευκοῦ πέπλου“. Οἱ κύριοι Ψάτες ἐφώνησεν: „Εμπρός μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ!“ καὶ ἡ πομπὴ ἐτέθη εἰς κίνησιν.

[Κατὰ τὸν Τουργάνενφ.]

(Ἐπεταὶ τὸ τέλος.)

ΑΡΧΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΣ ΤΗΣ ΑΕΡΟΝΑΥΤΙΚΗΣ.

(τέλος).

II.

Ἡ μηχανὴ τοῦ Besnier.

αἰῶνος καὶ ἐπέκεινα αἱ προεπάθειαι τῆς ἀνθρωπότητος, ὅπως καταστήσῃ τὰς αἰθερίους χώρας βατάς εἰς τὸ ἄπτερον καὶ δυσκίνητον σῶμα τοῦ ἀνθρώπου, εἴπομεν δέ, ὅτι τὸν πρῶτον θρίαμβον κατήγαγον οἱ ἀνθρώπινοι ὅπτοι ἀγῶνες περὶ τὰ τέλη τῆς παρελθούσης ἐκάποντας τηγρίδος, ὅτε ἡ μηχανὴ τῶν ἀδελφῶν Μογκολφιέρων ἥρθη εἰς τὰ ὄψη καὶ διασχίσασι τὸν αἰθέρα κατεβίβασεν αὐθίς τοὺς γενναίους ἀεροπόρους ἐπὶ στερεοῦ ἐδάφους. Ἐν τούτοις, κυρίως εἰπεῖν, ἔτι παλαιοτέραν ἔχουσι τὴν ἀρχὴν αἱ προεπάθειαι τῶν ἀνθρώπων πρὸς ἐφεύρεσιν ἀεροκινήτου μηχανήματος, ἐκπληροῦμεν δὲ ἐνταῦθα καθηκόν πρὸς τοὺς ἀναγνώστας μας συμπληροῦντες τὰ προηγουμένως ἐκτεθέντα διὸ τῆς ἀναγραφῆς τῶν σπουδαιοτέρων ἀεροναυτικῶν ἀποπειρῶν, αἱτίνες ἐγένοντο κατὰ καιροὺς ὑπὸ διαφόρων τολμηρῶν καὶ ῥιψοκινδύνων μηχανικῶν. Πρὸς τοῦτο δανειζόμεθα τὰς πληροφορίας τοῦ διασήμου γάλλου ἀεροναύτου G. Tissandier, δημοσιεύσαντος ἐπ’ ἐσχάτων ἀξιανάγνωστον πραγματείαν, ἐξ ἣς μανθάνομεν ὅτι καὶ κατὰ τοὺς προηγουμένους αἰῶνας δὲν ἦσαν σπάνιοι οἱ „ἱπτάμενοι“ ἀνθρώποι καὶ οἱ ἐφευρέται ἱπταμένων μηχανῶν, ἀν καὶ ἡ τύχη των ποσῶς δὲν διέφερε τῆς τῶν νεωτέρων σχεδιαστῶν διαφόρων ἀεροστάτων, ὡς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἀρθρῷ ἐξειδέσαμεν.

Καὶ κατὰ πρῶτον ὁ Tissandier ἀναφέρει ἀνθρωπὸν ἱπτάμενον, οὗτοις ή εἰκὼν, δημοσιευθεῖσα κατὰ πρῶτον ἐν τῷ „Journal des Scavans“ τῆς 12. Δεκεμβρίου 1678, ἀναδημοσιεύεται ἔδη καὶ ὑψὸς ἡμῶν. Τὸ ἀπλούστατον τοῦτο κατασκεύασμα ἐφευρέμην ὑπὸ τοῦ Besnier καὶ συνίσταται ἐκ τεσσάρων πτερύγων ἐκ λεπτῆς μετάξης (ταῦτα), ABCD, αἱτίνες τίθενται εἰς κίνησιν ἐν μέρει μὲν διὰ τῶν χειρῶν, ἐν μέρει δὲ καὶ διὰ τῶν ποδῶν τῇ βοηθείᾳ τῶν εἰς αὐτοὺς προεδεμένων σχοινίων (EF). Οἱ ἐφευρὼν τὴν μηχανὴν ταῦτην διετέίνετο, ὅτι εἶχε κατορθώσει δυνάμει τῆς μηχανῆς του αὐτῆς νὰ καταπετάσῃ πρῶτον μὲν ἀπὸ μιᾶς τραπέζης, κατόπιν ἀπὸ τοῦ παραβύρου χαμηλῆς τινος οἰκίας καὶ ἔπειτα ἀπὸ τῆς στέγης ἐνὸς σιτοβολῶνος.

Οπωςδήποτε καὶ ἀν ἔχῃ, τὸ πρᾶγμα φαίνεται ἡμῖν ὀλίγον δύσκολον νὰ ἐπιτευχθῇ διὰ μέσου τοῦ πραγματικῶς πενιχροτάτου τούτου πτητικοῦ ἐργαλείου, δυσπίστως δὲ θὰ σείσωσι τὰς κεφαλάς των καὶ οἱ μηχανικοὶ τῶν νεωτέρων χρόνων, ἐν ᾧ ἀλλως παρίσταται ἡμῶν ἡ ὑπόθεσις ὃσον ἀφορᾷ πρὸς τὸν „ἱπτάμενον ἀνθρωπὸν“ (Homo volans) τῆς δευτέρας ἡμῶν εἰκόνος. Την εἰκόνα ταύτην εὑρομεν ἐν τινι συγγράμματι τοῦ Φαύστου Berangio, δημοσιευθέντι κατὰ τὸ

Ἐν τοῖς προηγουμένοις ἐξητάσμασιν διὰ μακρῶν τὰς διαφόρους φάσεις, ἀς ἔλαβον ἐν διαστήματι ἐνὸς αἰῶνος καὶ ἐπέκεινα αἱ προεπάθειαι τῆς ἀνθρωπότητος, διὰ μηχανῆς καὶ ἀνθρώπους καὶ ἀλλα ἀντικείμενα, ἀλλ’ ὅτι εἶνε ἀπλοῦν ἀλεξίπτωτον, ὡς τοιοῦτον δὲ τὸ συνιστᾶ ἡμῖν καὶ ἡ ἐν τῷ συγχρόμματι συνοδεύουσα αὐτὸ λεπτομερῆς περιγραφῆς: „Τῇ βοηθείᾳ τετραγώνου πανίου ἐντεταμένου ἐπὶ ξυλίνου περιθωρίου, ἀπὸ τῶν γωνιῶν τοῦ ὅποιου κρέμανται τέσσαρα σχοινία δύναται ὁ ἀνθρώπος ἀκινδύνως νὰ καταπηδήσῃ ἀφ’ ἐνὸς πύργου ἢ ἀπὸ τινος ἀλλου ἀποκρήμνου ὑφάματος“, μᾶς λέγει ὁ συγγραφεὺς: „ἐδὲ δὲπικρατῇ νηνεμίᾳ, προσθέτει, ἡ κατάπτωσις τοῦ ἀνθρώπου μαζῆ μὲ τὴν μηχανὴν ταῦτην ἀρκεῖ νὰ παραγάγῃ ἀνεμον, πιέζοντα κάτωθεν τὸ πάνιον καὶ παρακιλύοντα τὴν ὁρμητικὴν τοῦ κατερχομένου πτῶσιν“. Περὶ τοῦ ἀλεξίπτωτου καὶ τῶν διαφόρων αὐτοῦ τροποποιήσεων εἶχε προηγουμένως ἀσχοληθῆ καὶ ὁ ἐπιφανῆς ζωγράφος τῆς Ιταλίας Λεονάρδος da Vinci καὶ εἶχεν ἐκδώσει περὶ τοῦ ζητήματος τούτου χρήσιμα καὶ σπουδαῖα συγγράμματα, ἀλλ’ ἀτυχῆς δ χρόνος κατέστησε τοὺς ἀνθρώπους καὶ τῶν ἔργων τοῦ Berangio καὶ τῶν μελετῶν τοῦ da Vinci ἐπιλήμονας, οὓς μετὰ παρέλευσιν πολλοῦ χρόνου δ Garnerin παρῆλθεν εἰς μέσον καὶ ἐσφετερίσθη, οὕτως εἰπεῖν, τὴν τιμὴν τῆς ἐφευρέσεως τοῦ ἀλεξίπτωτου.

Ἄλλα τῆς μεγίστης ἡμῶν προσοχῆς ἀξία εἶνε ἡ τρίτη τῶν ἐνταῦθα παρατιθεμένων εἰκόνων, ἐν ᾧ βλέπομεν ἀποτετυπωμένον τὸ πρῶτον σχέδιον τοῦ μετέπειτα τόσον ποικιλομόρφου καταστάντος ἀεροστάτου. Τὸ πρῶτον τοῦτο δοκίμιον περὶ τὴν ἀεροναυτικὴν χρεωστεῖ δ κόσμος τῷ Ἰησουΐτῃ Λάνα, ὃςτις ἐν τινι συγγράμματί του, δημοσιευθέντι τῷ 1670, συμπειλάβει καὶ ἔν κεφάλαιον, φέρον τὸν ἐξῆς τίτλον: „Πόδες δύναται τις νὰ κατασκευάσῃ πλοῖον ὑψούμενον εἰς τὸν ἀέρα καὶ δυνάμενον νὰ κινηθῇ τῇ βοηθείᾳ κινοπῶν καὶ ίστινων.“ Τὸ σύγγραμμα τοῦτο εἶνε τὴν σήμερον σπανιώτατον, δὲ τοῦ Tissandier ἐπὶ δεκαπενταετίαν ὅλην ἀνεζήτει αὐτὸ ματαίως εἰς ὅλα τὰ βιβλιοπωλεῖα καὶ τὰς βιβλιοθήκας τοῦ κόσμου.

Τὸ ἀερόστατον τοῦ Λάνα αἱρεται εἰς τὸν ἀέρα, ὡς βλέπομεν ἐν τῇ εἰκόνι, διὰ τεσσάρων κενῶν σφαιρῶν (ABCD). Έκαστη τῶν σφαιρῶν τούτων εἶνε κατεσκευασμένη ἐκ λεπτοῦ σιδηροῦ ἡ χαλκοῦ ἐλάσματος καὶ ἐκβάλλει εἰς σωλήνα, ἔχοντα 32 τοῦδε λαχίστον ποδῶν μῆκος (παρβλ. BC ἐν III) καὶ φέροντα ἐν B μίαν στρόφιγγα. Ἐν πρώτοις ἡ σφαῖρα αὐτῆς Α πληροῦται δὲ δόδατος καὶ κλείεται ἡ στρόφιγξ ὡς καὶ τὸ ἀνοιγμα C, εἰτα ἀνατρέπεται τὸ δόλον, ὡς φαίνεται ἐν V, καὶ τὸ κάτω μέρος τοῦ σωλήνος ἐμβυθίζεται εἰς ἀγγεῖον πλήρης δόδατος, μεδ’ ὁ τελευταῖον ἀνοιγεται πάλιν ἡ στρόφιγξ. Τὸ δόδωρ εἶνε ἐλεύθερον ἔδη τὸν χώρον κενόν. Οἱ Λάνας λοιπὸν εἶχε τὴν ἴκανότητα νὰ πιστεύῃ, ὅτι αἱ διάκενοι αὐταὶ σφαῖραι ἦρκουν νὰ ἐγείρωσιν εἰς τὰ ὄψη τοῦ σκάφος καὶ τοὺς ἐν αὐτῷ ἐπιβάτας, μὴ γινώσκων, ὡς φαί-